No. 775. 1849.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden, enz.* FRANCO te dresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 1 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Uit hoofde van den feestdag van Allerheiligen zal morgen avond deze Courant niet worden uitgegeven.

AMSTERDAM, 31 October.

De naamlijst van het nieuwe Ministerie, reeds gisteren avond in het laatste gedeelte onzer oplage medegedeeld, wordt heden morgen door de *Staats-Courant* bevestigd, op de volgende wijze:

De Koning heeft op heden onderteekend onderscheidene besluiten, bevattende:

1°. het aannemen, met den laatste dezer maand, van het bij adres van den 3den Augustus jl. aangeboden verzoek om eervol ontslag van Jhr. Mr. H. L. Wichers, als Minister van Justitie, en bepaling, dat hij als lid van den Raad van State in dat collegie zal terugkeeren in den rang van zitting, welke door hem op den 31sten Mei jl. werd ingenomen;

2°. het benoemen tot Minister van Justitie, met ingang van den 1sten November aanstaande, van Jhr. Mr. J. T. H. Nedermeijer ridder van Rosenthal, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;

3°. het aannemen met den laatste dezer maand van het, bij adres van den 18den September jl. aangeboden verzoek om eervol ontslag van de heeren:

Mr. L. A. Lightenvelt, als Minister van Buitenlandsche Zaken, tijdelijk belast met de waarneming der functien ~~van Minister van Justitie~~;

Mr. J. M. de Kempenaer, als Minister van Binnenlandsche zaken;

Generaal-majoor J. H. Voet, als Minister van Oorlog;

Mr. S. baron van Heemstra, als Minister voor de Zaken der Hervormde en andere Eerediensten;

Mr. J. A. Mutsaers, als Minister voor de Zaken van de Roomsch Katholijke Eeredienst;

Schout bij Nacht E. B. van den Bosch, als Minister van Kolonien, tijdelijk belast met de waarneming der functien van Minister van Marine;

4°. het niet aannemen van het bij datzelfde adres aangeboden verzoek om ontslag van den heer mr. P. P. van Bosse, als Minister van Finantien.

5°. de benoeming met ingang van den 1 November aanstaande,

van Mr. J. R. Thorbecke, lid van den Raad van State, tot Minister van Binnenlandsche Zaken;

van Mr. H. van Sonsbeeck, lid van den Raad van State, tot Minister van Buitenlandsche Zaken;

van den vice-admiraal E. Lucas, directeur en kommandant van de directie der Marine te Vlissingen, tot Minister van Marine;

van den generaal-majoor jhr. J. F. van Spengler, tot Minister van Oorlog;

van den staatsraad in buitengewone dienst C. F. Pahud, waarnemend secretaris-generaal van het departement van Kolonien, tot Minister van Kolonien;

6°. de bepaling, dat met den eersten November aanstaande het bestuur der departementen voor de Zaken der Hervormde en andere Eerediensten, en voor de Zaken der Roomsch-Katholijke Eeredienst voorloopig zal zijn opgedragen, dat van eerstgemeld departement aan den Minister van Justitie, en dat van laatstgemeld aan den Minister van Buitenlandsche Zaken.

De *Mémoire sur la situation des Catholiques dans les Pays-Bas* gaat voort in hooge mate de aandacht van het Buitenland gespannen te houden. Ten blijke daarvan wijzen wij slechts — om van andere niet minder beteekenende betuigingen van sympathie van de beroemdste en meest invloed hebbende mannen te zwijgen — ten blijke daarvan wijzen wij slechts op de belangrijke beschouwingen daaraan door de voornaamste organen der Buitenlandsche pers gewijd, die allen, als uit een mond, de levendigste belangstelling voor de Katholijken van Nederland aan den dag leggen, en met nadruk door gansch Europa heen het protest doen weêrgalmen, hetwelk de verdrukte partij in Nederland voor de regtbank der openbare meening heeft opgeworpen. Wanneer wij nagaan, hoe moeijelijk het is, vooral in Frankrijk, de opmerkzaamheid der journalistiek van hare eigene binnenlandsche aangelegenheden een oogenblik af te leiden, en wij zien dan hoe ernstig zij zich *onze* zaak heeft aangetrokken, met welke zorg zij den inhoud der *Mémoire* resumeert en terug geeft, dan kan men daaruit opmaken, welken diepen indruk in het Buitenland, op alle mannen van eer en van geweten de uiteenzetting heeft te weeg gebragt der feiten, der onomstootelijke feiten, waaruit *onze* geschiedenis der laatste vijftig jaren is zamengesteld. Dit verschijnsel is opmerkelijk. Onze regerings-mannen en Staats-lieden mogen al het gewigt daarvan wel bevroeden! Het zijn voortaan niet slechts de Katholijken, het is voortaan de gansche Europesche partij, die orde wil en alle revolutie en omwerperping der orde verafschuwt, het is voortaan de gansche Europeesche partij der orde, welke de Katholijken van Nederland in hare solidariteit heeft opgenomen, die der regering den vaak versmaden raad toevoegt:

Discite justitiam MONITI *et non temnere Divos!*

Het is heden de *Union*, naast de *Opinion publique*, het voorname orgaan der oud adelijke legitimistische partij in Frankrijk, die haar deze waarschuwing geeft in de volgende kernachtige taal:

»Wij hebben onder de oogen een werkje getiteld: *Memoire sur la situation des Catholiques dans les Pays-Bas*, 't welk ons het treurig bewijs geeft, wat de vrijheid te beteekenen heeft in Staten, die door sekten-haat worden verdeeld.

»In Frankrijk houden wij nog niet op van onze stem te verheffen tegen de nadeelige gevolgen van de intrekking van 't edict van Nantes. Wij zouden misschien beter doen, zoo wij een onderzoek deden naar den toestand der Katholijken, sinds twee eeuwen, in het land dat tot schuilplaats strekt aan die Protestantsche vlugtelingen. Dit zou ons ingetogener, zoo niet billijker maken.

»Welk eene reden tot droefheid, te bedenken dat in Nederland meer dan een derde der bevolking verdrukt wordt door het overige getal, d. i. dat het stelselmatig en volgens de bestaande wetten beroofd wordt van alle regten van gelijkheid, voor welke zooveel boeken geschreven, zooveel theorien gevormd, en zooveel opstanden ondernomen zijn! De geweldige scheiding van Belgie, dikwijls betreurd uit het oogpunt van de vastheid der Staten en de zekerheid van Europa, heeft geene andere verklaring noodig; hoe zou het nog verwondering kunnen baren dat eene geheel katholijke bevolking er toe gedreven is om een gezag te verbreken, dat er met ijver zijn werk van maakte haar zoo zeer de natuurlijkste en heiligste aller vrijheden, de vrijheid van godsdienst, van geweten, van het onderwijs en van het huisgezin te betwisten?

»De Katholijken van Nederland, wier kalme en waardige klagt wij zoo even hebben gelezen, zijn er ver af een enkel woord uit te spreken dat naar eene kreet van haat gelijkt. Zij zijn Katholijken, maar zij zijn ook onderdanen; zij eischen de vrijheid, maar zij eerbiedigen ook het gezag.

»De bedoelde *Mémoire* bespreekt al de gevolgen der staatkundige handelingen, die sedert twee eeuwen de Katholijken buiten de wet gehouden hebben. In Frankrijk waar zich terstond, zoodra de Katholijke Kerk eene daad van vrijheid verrigt, een gemompel laat hooren, onder het voorwendsel dat die daad beleedigend kan schijnen aan de Protestantsche sekten, vermoedt men in 't minste niet dat de Protestantsche Kerk in Nederland de vergadering der Katholijke geloovigen onder haren voet verdrukt houdt, dat zij hen veroordeelt tot eene ontoereikende verdraagzaamheid, dat zij hen behandelt alsof zij vijanden en vreemdelingen waren, dat zij hun het regt laat van bedehuizen te bezitten, maar dat zij hun het regt betwist van wettig en openlijk te vergaderen.

»Maar wie weet het? Onze vrijheid-school zou, dezen staat van geweld en verdrukking vernemende, dien misschien wel billijk kunnen vinden; want men kan over de geheele wereld de Katholijke Kerk, het beginsel en de wet van orde, niet genoeg onder het slavenjuk houden! — Zóó luidt de billijkheid en de redeneerkunst van die partijen, welke noch Katholijk, noch Protestantsch, ja zelfs niet atheïstisch, maar alleenlijk minnaars zijn van teugelloosheid en verdrukking.

»De geschiedenis der Nederlandsche wetgeving, uit een oogpunt van godsdienst-vrijheid beschouwd, van den tijd van Willem den Zwijger af, is vol leering voor hen, die hunne studie over staatkundige vraagstukken elders maken dan in dagbladen en clubs. In die treurige geschiedenis hebben wij niet genoegen eene leemte ontdekt, een tusschentijd van goed verstand en wettigheid; namelijk die van de kortstondige regering van Koning Lodewijk over dat geïmproviseerde koningrijk Holland; toen was er een oogenblik van stilstand, en de haat zweeg; maar in 1814 werd hij met veel kracht hervat. Koning Willem I had het ongeluk van aan deze impulsie gehoor te geven, welke hij voor kracht hield — doch die zijn val bewerkte. Willem II, beter gezind, streed tegen haar, maar kon haar niet meester worden; alzoo heeft Willem III eene schoone taak te vervullen, zoo hij de Nederlanders onderling wil verzoenen, zoo hij den scheidsmuur wil doen vallen, die hem over twee volken te regeren geeft, over een vrij volk, en over een volk onder het slavenjuk gekromd.

»Overigens al maakte men op geene andere wijze eene studie van de Hollandsche wetgeving, niets zou een juister denkbeeld kunnen geven van den toestand der Katholijken, dan de verhouding van hun getal tot hunne toelating tot de bedieningen van den Staat. Deze opsomming ontmaskert een geheel stelsel.

Uit met veel zorg opgemaakte statistische tabellen blijkt dat men onder de hooge ambtenaren van Staat, ministers, gezanten, gouverneurs, staatsraden, vertegenwoordigers, op de 176 personen, 27 Katholijken telt; in de verschillende ministerien, op 478 ambtenaren 41 Katholijken; in den Hoogen Raad, het kabinet des Konings en de overige collegien van Staat 8 Katholijken tegen 98 Protestanten; in het leger 16 Katholijken van de 180 hoofdofficieren; in de marine 28 van de 605; in het hooger onderwijs 4 Katholijken van 173 professoren. Dezelfde verhouding wordt in den geheelen Staat opgemerkt, en zulks bij eene bevolking, waarin de Katholijken voor twee vijfde gedeelten voorkomen! Zoo is daar de vrijheid! zoo daar de billijkheid!

»Het volksonderwijs is aan dezelfde wet van billijkheid onderworpen. Maar wat het sterk sprekende dezer verhoudings-tabellen nog meer doet uitkomen, is de gelijkheid die op de drie Nederlandsche West-Indische eilanden Curaçao, Aruba en Bonaire wordt in praktijk gebragt. Daar is bijna de geheele bevolking Katholijk, men heeft er namelijk: 17,570 Katholijken, 2,340 Protestanten en 1001 Israelieten. Welnu! onder de ambtenaren telt men 13 Israeliten, 166 Protestanten en — 13 Katholijken. Ziedaar het toppunt van onbillijkheid en hoon!

»Men beelde zich echter niet in dat de aanwijzing dezer verhouding beteekent dat de geheele zaak der vrijheid bestaat in de uitdeeling van ambten en eereposten. Er bestaat voorwaar voor de Nederlandsche Katholijken iets dat boven zulke regten ver verheven is; maar de onbillijkheid, waarvan zij zich vergenoegen het bewijs te leveren, brengt het betoog mede van een stelsel van verdrukking, *tegen 't welk zij protesteren tegenover de rede en de beschaving der XIXe eeuw.*

»Wij vermeenen de zaak der vrijheid ter dienst te staan door zulke grieven openlijk te doen kennen. Wij gelooven zelfs daarmede eene dienst te bewijzen aan de zaak van het gezag, dat er niets bij wint om de burgers van een Staat tegen elkander op te zetten en te wapenen. De Nederlanders zijn in veel opzigten eene verstandige natie. Zij hebben oude zeden en oude denkbeelden bewaard; zij bezitten bovendien veel echten godsdienstzin, iets dat in onze droevige dagen zeer zeldzaam is. Zij beminnen hunne wetten; zij hebben eerbied voor hunne regering; zij haten de opstanden, en dit alles maakt hen de achting en den eerbied der wereld waardig.

Maar Nederland voege bij deze deugden de regtvaardigheid jegens zijne broeders, die nog trouw gehecht zijn aan het voorvaderlijk geloof; Nederland late de Katholijke Kerk, die natuurlijk zooveel vroeger bestaan heeft dan de sekten der XVIe eeuw, die haar alles hebben ontroofd, in vrede het genot van het weinige dat zij bezit en van haar geweten. Dan zal Nederland binnenslands in krachten verdubbelen; in plaats van uit twee volken, zal het slechts uit één volk bestaan, en de Katholijken zullen niets meer te doen hebben dan in moed en ijver de Protestanten te evenaren in de dienst en de verdediging van het gemeenschappelijk vaderland."

De Zwitsersche Katholijken op nieuw vervolgd.

Het nooit bevredigd radikalisme voltooit zijn werk in het ongelukkige Zwitserland. Het heeft Katholijke Priesters — omdat zij geweigerd hadden hunne godsdienst en hun pligt te verzaken, omdat zij den kansel hunner kerken niet wilden onteeren, noch zich tot den weerklank maken van een Protestantsch woord, bij de kudde die de Kerk aan hunne zorg heeft toevertrouwd — niet alleen gestraft met het inhouden hunner bezoldiging, maar het drijft zijne onbeschaamdheid zoover van hen zelfs te durven *schorsen in hunne kerkelijke bediening*, en zulks uit kracht van een besluit van den staatsraad.

Het kanton Waadt (wij hebben er in ons Nummer van ll. Dingsdag reeds kortelijk melding van gemaakt), is het treurig tooneel geweest van deze ellendige magtschennis, en het is ons thans gelukt het vreemdsoortig besluit van *den staatsraad van dit kanton* magtig te worden.

Zie hier wat aanleiding gaf tot deze ergerlijke gebeurtenis: De eedgenootschappelijke regering had een vasten- en dankdag uitgeschreven, en bij die gelegenheid was eene *protestantsche waarschuwing* gerigt aan de Katholijke pastoors, dat zij daarvan voorlezing moesten houden in hunne kerken, even gelijk zulks moest plaats hebben in de protestantsche bedehuizen.

De pastoors weigerden dit, maar ofschoon zij het protestantsche opstel verwierpen, maakten zij in de plaats daarvan gemeenschappelijk een ander stuk op, hetwelk zij aan hunne kudde konden voorlezen zonder tegen hun geweten te handelen.

Op deze weigering wapende zich het burgerlijk gezag van Waadt; zijn raad van state kwam bijeen, delibereerde, en maakte een besluit bekend, voorafgegaan van eene reeks van *considerans*, waarmede hij de schandelijke daad van vervolging poogde te regtvaardigen en de kroon op te zetten. Al de *overwegingen* van dat besluit hier aan te halen zou ons te ver voeren; wij zullen slechts eenige der meest sprekende opnemen.

Na het onderwerp van het besluit te hebben uiteengezet, voegt de staatsraad van het kanton Waadt er bij:

„Gezien den maatregel, dien de in het kanton in bediening zijnde katholijke geestelijken, een weinig voor den 9 September 1849, den dag bepaald voor de voorlezing, genomen hebben bij het kerkelijk bestuur van het bisdom, genaamd Lausanne en Geneve, ten einde *gedragsregels* of *onderrigtingen* te bekomen, die hun tot regtvaardiging konden strekken van hunne weigering, terwijl zij sinds den 4 November 1848 tot op den dag der voorlezing geenerlei stap gedaan hebben bij den staatsraad, die *alleen bevoegd* is om zijn besluit uit te leggen, te wijzigen of in te trekken.

„Gezien de gemeenschappelijke verklaring, welke die geestelijken tot den staatsraad hebben gerigt, en inhield dat zij zich niet konden onderwerpen aan het bevel om de waarschuwing voor te lezen; welk bevel vervat was in het besluit van 1 September 1849, betreffende de viering van den vaste- en dankdag in geheel het eedgenootschap.

„Overwegende dat *het regt* van den raad van State om aan de Katholijke geestelijken in bediening in het kanton, de voorlezing van den kansel *te bevelen* van *bevelschriften* tot het houden van vastendagen, de waarschuwing er onder begrepen, voortspruit uit den natuurlijken toestand van den Staat tegenover de Kerk, uit de constitutie van 10 Augustus 1845, uit het besluit van den Landdag van 2 Augustus 1832 betreffende de viering van den bondgenootschappelijken vastedag, uit den bijzonderen toestand der kapellen, toegelaten krachtens de wet van 1818 en uit art. 12 der wet van 23 Mei 1832 over de afkondiging van wetten, decreten en besluiten;....

„Mede gezien hetgeen in dit opzigt in vele andere Zwitsersche kantons geschiedt, de opgewondenheid die uit de weigering der pastoors en andere Katholijke priesters ontstaat; de noodzakelijkheid van een einde te maken aan eene *ongehoorzaamheid*, die nadeel toebrengt aan de plegtigheid van het vieren van den vastedag, en die in de oogen der bevolkingen den eerbied verzwakt, dien zij aan de bevelen van het gezag verschuldigd zijn;

„In aanmerking nemende al hetgeen de omstandigheden, die de weigering voorafgegaan zijn vergezeld hebben en gevolgd zijn, *verzachtends opleveren*.

„Besluit:

„Art. 1. De pastoors der vijf Katholijke parochien van het distrikt Eschallens, aan welke de uitoefening der Katholijke godsdienst gewaarborgd is bij de artt. 9 en 10 der Constitutie, t. w:

Pahut Donat, pastoor der parochie Assens en Etagnières.
P. Longchamp, » van Bottens en Poliez-Pittet.
P. Calliat, » van Bretigny en St. Barthelemy.
Ch. Ignace Manqua, » van Eschallens, en
Fred. Wicky Garin, » van Villars-le-Terroir

„*Worden geschorst in al hunne kerkelijke bedieningen* in het kanton Waadt, voor den tijd bepaald bij art. 4 hierna.

„Art. 2. De priesters die de getolereerde katholijke kapellen bedienen, t. w:

Em. Bonif. Favre, bedienende de kapel van Lausanne;
J. M. Duvillard, » van Morges;
Vandel, » van Nyou;
Oct. Schwertfeger, » van Rolle;
Fr. Sublet, » van Vevey; en
Grognuz, » van Iverdun

„*Worden insgelijks in al hunne kerkelijke bedieningen geschorst* in het kanton Waadt voor den tijd bepaald bij art. 4 hierna.

Art. 3. De uitgesproken schorsing, in art. 1 en 2 hiervorens zal ten gevolge hebben, *behalven het ophouden der herderlijke bedieningen*, het gemis van tractementen, pensioenen, beneficien en voordeelen welke ook, gedurende al den tijd dat deze schorsing zal duren, met uitzondering van de vrije woning of van de schadeloosstelling daarvoor, die aan de gesuspendeerde geestelijken behouden blijven.

„Art 4. Het tegenwoordig besluit zal in werking treden te rekenen van Zaturdag 27 October e. k. en zal eindigen den 30 November daaraanvolgende.

„Art. 5. Er zal van het tegenwoordig besluit mededeeling worden gegeven door de prefecten aan de daarbij betrokkene pastoors en geestelijke bedienaars der kapellen.

„Het *zal* mede *worden overhandigd* aan het kerkelijke bestuur van het bisdom met verzoek om, overeenkomstig de bestaande gebruiken, *te voorzien* in hetgeen de omstandigheden eischen voor de uitoefening der katholijke godsdienst in het kanton."

Ziedaar dan het laatste woord van het Protestantsch radicalisme: ***De godsdienstige onverdraagzaamheid!*** Ziedaar het programma der vrijheid in de beteekenis die het radicalisme daaraan hecht, wanneer het de magt in handen heeft!

Wij betreuren voor onze Zwitsersche broeders deze smartelijke beproeving; maar wij worden van den anderen kant in verzoeking gebragt ons te verheugen over het plegen eener daad van geweld, welke eindelijk, zoo wij hopen de oogen zal doen open gaan van hen, die nog niet willen zien; over eene daad van geweld, die eindelijk voor den blik van geheel Europa dien schijnheiligen sluijer zal wegrukken, waar achter zich maar al te lang trachtte verborgen te houden eene partij, uit mannen bestaande die de Katholijke Kerk in Zwitserland onophoudelijk en openlijk vervolgen.

Er ligt in dit besluit een *mengsel* van hatelijkheid en bespottelijke dwingelandij; en men weet niet of men dat tijrannieke stuk met verontwaardiging moet van zich werpen dan of men spottend lagchen zal over deze soort van bisschoppelijke regtspleging, waarbij de staatsraad van het protestantsche kanton Waadt eene censuur in zijnen smaak uitvoert, door de priesters der katholijke Kerk in de uitoefening hunner heilige ambtsbediening te schorsen.

Mogen de Zwitsersche Katholijken versterkt worden door deze beproevingen; nog een weinig moed; noch een weinig geduld; de dag is niet ver meer verwijderd — dit durven wij vertrouwen — dat de verontwaardiging der openbare meening het protestantsch radicalisme dwingen zal om terug te deinzen op dien weg van vervolging, dien het, zoo als wij zien, tot zijne schande heeft ingeslagen.

De *Observateur de Geneve* zegt nog betreffende dit besluit: »Het is dus aan de Katholijken van dit kanton verboden:

1°. ter wereld te komen of gedoopt te worden binnen eene maand;

2°. te trouwen;

3°. te sterven en begraven te worden;

4°. godsdienstig te zijn;

5°. Zon- en H. dagen te vieren, vooral het groote feest van Allerheiligen, en het treffend herinneringsfeest aan de overledene geloovigen;

6°. Het woord Gods te hooren en de Sakramenten te ontvangen zelfs in het sterfuur;

7°. hunne pastoors gedurende die maand te laten eten (art. 3 en 6), (*want:*)

»De heeren Pastoors van alle katholijke parochien zijn geschorst in al hunne geestelijke bedieningen, gedurende eene maand!!"

»Zij zijn boven de schorsing der herderlijke bediening verstoken van alle traktementen, pensioenen, voordeelen en inkomsten, uitgezonderd de woning!"

»En dat alles?

»Krachtens een besluit van een Protestantschen Staatsraad!!

»En dat alles?

»Omdat de katholijke geestelijkheid, VOLGENS ONHEUGELIJK GEBRUIK en krachtens de voorschriften van het geestelijk gezag, geweigerd heeft van den kansel af te lezen *eene protestantsche Waadsche vermaning, waarin de lof der nationale, protestantsche, Waadsche Kerk wordt uitgebazuind.*

»Doch in het kanton Waadt behoeft niets ons meer te verwonderen na de gouvernementale maatregelen tegen de protestantsche dissidenten.

»En dit was het modelkanton.

»En dit is het *nec plus ultra* der liberale, radikale, demokratische, VRIJHEID-minnende kantons."

Men meldt ons van 's Bosch, 30 Oct. Betreffende het ongeluk eergisteren, aan het stoomjagt *Jan van Arkel* 2 overkomen, kan ik UEd. nog berigten dat gisteren namiddag het lijk van een koopman in tafel-damast, uit Woenzel, en dezen morgen dat van een dek-werker des stoomjagts, uit de haven zijn opgehaald. Het getal der overledenen bepaalt zich thans op *tien* terwijl drie der zwaar gekwetsten nog in zeer bedenkelijken toestand blijven verkeeren.

Men schrijft uit Enschede: »Sedert ongeveer drie weken heeft zich in de nabijheid dezer stad een hert opgehouden. Verscheidene jagers hadden reeds herhaalde malen jagt op hetzelve gemaakt, toen het zich op 26 dezer in de onmiddellijke nabijheid dezer stad bevond, alwaar het weldra achtervolgd werd over de plaats en door de tuinen van den huize Schuttersveld tot in de marke Usselo, waar hetzelve na met twee kogels te zijn getroffen, in eene sloot is afgemaakt. Het was van het mannelijk geslacht, van eene buitengewone grootte, met hoorns van acht Ned. palmen en wordt geschat op eene zwaarte van meer dan 150 Ned. ponden.

Dezer dagen zijn in deze streken op verschillende plaatsen meer herten opgemerkt; men spreekt zelfs van twee en drie, waarop den 29 dezer groote jagt zou worden gemaakt.

Het *Provinciaal blad* van Zuid-Holland bevat eene resolutie van den 23 October 1849, N°. 1, van den volgenden inhoud:

1e. Aan burgemeesteren en wethouders der steden en aan burgemeesters en assessoren der gemeenten ten platten lande, in deze provincie, wordt te kennen gegeven, dat de voortdurende heffing eener plaatselijke belasting op de steenkolen, *bij wege van opcenten op de hoofdsom van den Rijks Accijns*, aan bedenkingen onderhevig is, en mitsdien behoort te worden afgeschaft en de plaatselijke belasting op de steenkolen alléén als eigen middel ingevorderd te worden, aangezien de rijks-accijns op de steenkolen wordt geheven bij crediet op termijnen, die door den handelaar op den vervaldag moeten worden voldaan, onverschillig of de steenkolen al dan niet in consumtie gebragt worden en of zij ter plaatse, waar hij het crediet geniet, dan wel elders worden verbruikt; en dat, vermits de plaatselijke opcenten te gelijk met den rijks-accijns bij de aanzuivering der termijnen van crediet ingevorderd worden, de opcenten insgelijks van de steenkolen, die naar elders zijn of worden uitgevoerd, betaald werden, ofschoon de gemeente daarop volstrekt geene aanspraak heeft; terwijl uit de bedoelde wijze van heffing ook voor de gemeente zelve, nadeel zou kunnen ontstaan, in het geval namelijk (hetwelk zich werkelijk heeft voorgedaan) dat een handelaar een accijnstermijn op eenen elders gevestigden handelaar deed overschrijven, zonder dat de steenkolen de gemeente, waar de eerstgemelde handelaar gevestigd is, werden uitgevoerd, ten gevolge waarvan die gemeente geene belasting zou genieten voor steenkolen binnen dezelve verbruikt;

2e. Burgemeesteren en wethouders of assessoren voornoemd, worden uitgenoodigd, om, bijaldien in hunne stad of gemeente de heffing eener plaatselijke belasting op de steenkolen, bij wijze van opcenten op de hoofdsom van den rijks-accijns, mogt plaats hebben, zoo spoedig mogelijk, en uiterlijk vóór het einde der maand November aanstaande, de vereischte voorstellen van den stedelijken of gemeenteraad, in duplo, in te zenden, tot wijziging, in den bedoelden zin, der tarieven en reglementen, naar welke de heffing thans plaats heeft, welke tarieven, alleen voor de heffing van eene plaatselijke belasting op de steenkolen als eigen middel, zullen moeten zijn ingerigt naar het model, gevoegd bij de resolutie van den 3 Januarij 1832, No. 3 (*Prov. Blad* No. 1.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 October. De interpellatien van Francisque Bouvet over de opheffing van den staat van beleg in de zesde militaire divisie, bevattende de vijf departementen Rhône, Drôme, Ain, Isère en Loire, hebben heden den geheelen tijd der zitting van de Wetgevende Vergadering ingenomen. De minister Dufaure heeft de door Bouvet aangevoerde feiten, en de vertoogen van een ander spreker der linkerzijde, Bancel, beantwoord met het beginsel van den staat van beleg zelf. De Vergadering is betreffende dit alles overgegaan tot de orde van den dag.

— Zal het Fransche ministerie al of niet eene wijziging ondergaan? Ziedaar wat men zich elken morgen moet afvragen na het lezen der dagbladen van Parijs. Het is eene waarheid, dat niemand geheel tevreden is over den gang van het ministerie. De Montagne beschouwt het als zijn vijand; de meerderheid wantrouwt eenige zijner leden, en inzonderheid Dufaure. Men verwijt dezen zijne ingenomenheid met de ambtenaren van Februarij; men beschuldigt hem dat hij niet krachtig genoeg de socialistische propaganda bestrijdt. Dufaure antwoordt daarop dat hij niet met genoegzame magt bekleed is om te handelen zoo als hij zou willen. Maar men slaat geen acht op deze verontschuldiging, en wil hem, het koste wat het wil, uit het kabinet verwijderen.

Zoo dikwijls intusschen het ministerie en de oppositie

met elkander in strijd zijn, vereenigt zich de meerderheid als één eenig man met het kabinet. Deze toestand is zoo zonderling, dat men schier algemeen gelooft dat hij niet kan blijven duren, en echter duurt hij nog steeds voort.

— Heden morgen ten 11 ure is er weder ministerraad gehouden.

— Mgr. Sibour zal op het feest van Allerheiligen in de Notre Dame het H. Misoffer opdragen.

De Falloux is heden naar zijne landgoederen van Anjou vertrokken; na een kort verblijf aldaar zal hij de reis naar Nice (Italie) voortzetten.

— Het concilie te Rennes zal, zegt men, den 11den November geopend worden.

— Gisteren heeft de President der Republiek den Turkschen gezant en het geheele personeel der ambassade ten gehoore ontvangen.

— d'Harcourt, die sedert Februarij den post van buitengewoon gezant van Frankrijk te Rome heeft vervuld, is teruggeroepen en zal als gezant naar Pruissen gezonden worden.

— De minister Passy heeft aan eenige bankiershuizen gemeld, dat de leening niet voor de maand Februarij aanstaande zou worden genegocieerd.

—Voor eene der Correctionele Regtbanken van Parijs had dezer dagen het volgend treffend tooneel plaats, hetwelk tevens tot een nieuw bewijs verstrekt van den ouden grondregel, dat eene goede daad nimmer onbeloond blijft. De deurwaarder kondigde de zaak aan van zekeren Palgois. Een zwakke afgeleefde grijsaard rigtte zich met moeite op en antwoordde dat hij 71 jaren telde; daarna zeeg hij weder op zijne bank neder.

De President. Zijt gij ziek, beschuldigde? — Helaas! Ja, mijnheer, hij is aan eene zijde lam, antwoordde eene zachte welluidende stem, en men zag nu voor de balie een jong meisje naderen, eenvoudig doch netjes en met smaak gekleed.

De President. Wie zijt gij, Mejuffer? — Mijnheer, deze is mijn vader, en ik kom hem van u terug vragen. — Hij is wegens bedelarij gevat. — Ja, mijnheer, in waarheid ik begrijp dat niet; geef hem mij terug; ik bid het u. — Maar heeft hij middelen van bestaan? — Mijnheer, hij heeft mijn arbeid. — Hoe oud zijt gij? — Twintig jaar. — Gij zult dus maar weinig verdienen. — Vergeet mij, Mijnheer, ik werk vlug en lang, en ten laatste loopt dit wat op: vraag het maar aan mijne moeder.

Toen bespeurde men achter het meisje eene arme oude vrouw, die met een teeken van toestemming het beroep op hare getuigenis beantwoordde.

De President. Inderdaad, wij hebben somwijlen behoefte zulke voorbeelden te zien, ten einde als tegenwigt te dienen van de treurige feiten, die het onze pligt is dagelijks te straffen. De regtbank stelt er zich een vermaak in u uwen vader terug te geven, en wenscht u door mijn mond geluk over uw schoon gedrag.

Het jonge meisje bloosde tot hare ooren toe onder haar sneeuwwitte mutsje, neigde en vroeg den deurwaarder wanneer men haar haren vader zou wedergeven.

Op het oogenblik dat zij de geregtszaal zou verlaten, riep de heer Marie, substituut-procureur, haar terug. »Hoe zijn de voornamen van uw vader? vroeg hij. — Jean Claude. — Waar is hij geboren? — Te Beaume, departement Côte d'or. — Heeft uw vader nog bloedverwanten in die gemeente? — Ja, mijnheer. — Hoe staan hunne zaken? — Zij zijn rijke pachters, naar 't geen mijn vader zegt.

De substituut sprak nu tot de regtbank: Het gedrag van Mejufv. de Palgois, 't welk zoo even door Mijnheer den President naar waarde is geroemd, maakt het mij tot een aangenamen pligt, mijne heeren, u de tijding te openbaren die ik in last heb aan deze arme familie mede te deelen.

Zie hier een brief aan den prefect van policie geschreven door den maire van Beaume, en waarin de tijding staat dat eene zeer rijke vrouw onlangs aldaar gestorven is en haar vermogen heeft nagelaten aan den man, die zoo even voor u is verschenen, beschuldigd van bedelarij. (Tot Mej. Palgois:) Zie hier den brief. Mejuffer.

De President: Gij ziet het, braaf meisje, zóó beloont de Hemel in u en in hen die u dierbaar zijn, de ouderliefde, waarvan gij ons een zoo treffend bewijs geleverd hebt.

MADRID, 24 Oct. Het gerucht dat de Koning verzocht had zich naar het Pardo te begeven wordt niet bevestigd. Het schijnt integendeel dat de eensgezindheid tusschen den gemaal der koningin en de ministers weder is hersteld. De koning zou hebben verklaard dat vrienden zijne goede trouw overrompeld en zijne overtuiging misleid hadden. Men zegt dat er spraak is hem tot honorair bevelhebber van het paleis te benoemen. Door dit middel zou men ten minste in schijn zijne eer trachten te herstellen.

ENGELAND.

LONDEN, 29 October. Het Engelsch ministerie, verontrust zich zeer, en te regt over den toestand van Ierland, 't welk hem weder ernstige moeijelijkheden dreigt te weeg te zullen brengen. De rapporten die de naar de verschillende deelen des lands afgevaardigde agenten inzenden, moeten inderdaad zeer onrustbarend zijn.

— Brieven van Malta melden dat de Engelschen aldaar groote toebereidselen maken ter verdediging. Op het zien der bedrijvigheid, die zij in het werk stellen, zou men zeggen dat zij zich wapenen om een beleg te ondergaan. Men kent het ware doel dezer toerustingen niet, die overigens in den tegenwoordigen toestand van Europa door niets geregtvaardigd worden.

Een der correspondenten van de *Times* schrijft hem in dd. 20 October een zeer langen brief, waaruit wij het volgende ontleenen:

»Ik heb heden een langdurig gesprek gehad met iemand, die na eene reis van twee maanden van Rome terugkeert. Zonder meer gewigt te hechten aan zijn gevoelen als aan dat van elk ander onpartijdig waarnemer, die, met vooroordeelen behebt zijnde, zich daarvan heeft getracht te ontdoen, zal ik kortelijk den uitslag zijner opmerkingen mededeelen. De reiziger was met geenerlei diplomatische zending belast. Hij heeft de Kerkelijke Staten bezocht als liefhebber.

»Alvorens Parijs te verlaten was hij volstrekt tegen de Romeinsche expeditie gestemd; hij was een verklaard aanhanger der politieke en administratieve hervormingen. Zijne reis heeft zijne gevoelens gansch elijk veranderd, en die verandering vloeit voort uit de overtuiging, welke hij gekregen heeft, dat het Romeinsche volk onbekwaam is om de politieke hervormingen op prijs te stellen of te begrijpen. Onderscheidene gesprekken, die hij gehad heeft met den Paus, hebben hem getoond, dat deze bezield is met de weldadigste bedoelingen voor zijn volk; maar Z. H. heeft spijt van 'tgeen hij zijne *roekeloosheid* noemt, dat is, dat hij hervormingen heeft toegestaan, die op haar zelve uitmuntend zijn, doch voorbarig, en die Italie weder in regeringloosheid zouden kunnen dompelen.

»De reiziger, waarvan ik spreek, heeft niet kunnen nalaten de juistheid op te merken der bedenkingen van den H. Vader over de ondankbaarheid, welke hij ontmoet heeft bij mannen, wien hij de uitstekendste diensten had bewezen; en die na hem aan de H. Tafel, in de verrukking hunner dankbaarheid, *trouw tot in den dood* te hebben gezworen, hem weinig tijds daarna verlaten hebben."

Het is zeer aardig een Protestant de handelwijze van den H. Vader bijna op gelijke wijze te zien waardeeren als de graaf de Montalembert.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 30 Oct. Te Stuttgart is eergisteren een nieuw ministerie gevormd, staatsraad Römer blijft voortaan zijn dienst betoonen in den geheimen raad of in het oppergeregtshof.

— Het plan, om de Duitsche vloot ter overwintering naar eene Belgische haven te zenden, is opgegeven; zij zal op de Wezer blijven.

— Wij vernemen dat Beijeren tot het nieuwe voorloopig bestuur zijne toestemming heeft gegeven.

BERLIJN, 28 Oct. De Kamers, welke wij tot dus verre zoo weinig deelneming geschonken hebben, zullen misschien nog van zich doen spreken, ten minste de Tweede. De liberalen van Anno 47, de eigenlijke zoogenaamde constitutionneelen, tot op het laatste oogenblik nog zoo tam, en zoo gehoorzaam, zijn eensklaps zoo oproerig geworden, omdat de minister hun wilde wijs maken, dat hij en niet de Kamer de ontzagchelijke meerderheid van het land voor zich had. De minister heeft tevens gelijk en ongelijk. *Gelijk*, want de Kamer heeft de meerderheid des lands niet voor zich, zij is uit keuzen van minderheden voortgesproten, en heeft tot dus verre niets gedaan, wat haar een enkel zieltje der meerderheid kon doen winnen; *ongelijk*, want het ministerie zou ook bezwaarlijk, wanneer het op een tellen ging, eene meerderheid kunnen bijeenkrijgen, althans niet onder *de Katholijken, die het antwoord betrekkelijk het Memorandum der Bisschoppen nog zoo spoedig niet vergeten hebben.*

— Volgens de ranglijsten van het Pruissisch leger telt het in 't geheel 5945 officieren. Onder deze is 1 generaal-veldmaarschalk, de hertog van Wellington, 11 generaals (allen van adel), 45 luit.-generaals (waaronder 1 niet adelijk), 56 gen.-maj. (w. o. 7 n. adel.) 93 oversten (22 n. adel.), 63 opperluitenants (17 n. adel.), 560 majoors (197 n. a.), 1078 hoofdlieden en ritmeesters (360 n. a.), 966 1e luit. (295 n. a.), 3063 2e luit. (951 n. a.). De landweer heeft 4117 officieren, waaronder niet adelijk 37 stafofficieren, 232 hoofdlieden en ritmeesters, 498 1e luit. en 2213 2e luitenants.

— De Eerste Kamer heeft in hare zitting van heden de discussiën over de grondwet voortgezet. Paragraaf 104 over de inwendige verdeeling van het land is volgens het ontwerp der commissie, aangenomen.

WEENEN, 27 October. Het besluit, nopens de voorloopige organisatie van Hongarije, heeft de niet-behoudende partij van Hongarije zeer in het harnas gejaagd. Vele oud adelijke familiën hebben het besluit genomen om de door haar bekleede hooge betrekkingen neder te leggen.

— Aan de Joden te Ofen en te Pesth is de opgelegde krijgscontributie voorloopig kwijtgescholden.

— De Keizerin-moeder heeft eergisteren bij een toertje te Salzburg groot levensgevaar geloopen; haar rijtuig is omgevallen en zij heeft daardoor een belangrijke wonde ontvangen.

PADERBORN, 27 October. Door hoogst betreurenswaardige buitensporigheden der krijgslieden wordt sedert eenige avonden de rust van onze stad gestoord. Bij de garnizoensverandering is eene afdeeling van het 3e regement huzaren, dat tot hiertoe in Baden had gestaan, herwaarts verlegd. Reeds bij den intogt vernam men bedreigingen; bij klaar ligten dag werden priesters en ordens geestelijken beleedigd en de afschuwelijkste godslasteringen uitgebraakt, tegen hetgeen den Katholijken het dierbaarst is, vooral tegen de Allerheiligste Maagd. Het regement bestaat uitsluitend uit Protestanten van de provincie Brandenburg. In den avond van den 25 doortrokken groote hoopen soldaten met knuppels en sabels gewapend de straten, en vielen op verscheidene plaatsen de weerlooze burgers aan; zij roemden er op dat zij met de Paderborners even zoo zouden handelen als met de Badensers; onderscheidene burgers werden aanmerkelijk gewond. Den volgenden dag zocht de stedelijke overheid door den landraad en de staatsmagt bij den bevelvoerenden officier te bewerken, dat de militairen des avonds in de kazerne zouden geconsigneerd blijven; het schijnt niet dat hunne pogingen geslaagd zijn. Gisteren avond tegen half 8 werden de tooneelen van den vorigen avond vernieuwd op zulk eene wijze, dat de gansche stad daardoor in angst en ontsteltenis geraakte. De militairen hadden als het ware planmatig de straten bij afdeelingen bezet; de voorbijgangers werden aangevallen; twee bejaarde lieden, waarvan de een een ambachtsman en vader van vijf kinderen is, werden door sabelhouwen ter aarde geworpen; de laatste is, terwijl ik dit schrijf, waarschijnlijk reeds gestorven. De politie wilde tusschen beiden komen; de commissaris van politie K. werd aanstonds door krijgsvolk omsingeld, en met diepe sabelhouwen de schedel gekloofd. Een politie-sergeant ontkwam slechts bezwaarlijk hetzelfde lot. Een kreet van ontzetting vloog door de straten, van alle kanten stroomden de burgers de huizen uit, de militairen trokken naar de kaserne terug; aan de pogingen der staatsmagt en van andere voorzigtige mannen gelukte het de wegens de gruweldaden verontwaardigde menigte tot bedaren te brengen; nog dien zelfden avond werd er tegen de daders een geregtelijk onderzoek ingesteld, 't geen, zoo wij hooren, zonder gevolg is gebleven.

Ondertusschen twijfelen wij geenszins dat de regte daders zullen opgespoord worden, en dat eene gestrenge bestraffing der openbare orde en menschelijkheid genoegdoening geve, te meer daar ook in het nabij gelegen vlek Neuhaus even zulke bloedige gruweltooneelen door eene andere afdeeling van hetzelfde regement zijn uitgevoerd. Deze voorvallen geven aanleiding tot de ernstigste bedenkingen. Midden in den vrede wordt door de verdedigers der openbare orde, door hen die zich medeburgers van denzelfden staat noemen, in eene geheel Katholijke stad de Katholijke Kerk, hare priesters en instellingen openlijk gehoond, en de godsdiensttwist als het ware opzettelijk uitgelokt; midden in den vrede worden door de verdedigers der openbare orde onschuldige burgers vermoord, de dienaars der politie nedergehouwen, en een brutaal onmenschelijk geweld stoort de nachtelijke rust in eene anders vreedzame stad, ja zelfs wordt de zedelijkheid door bandelooze aanrandingen van vrouwspersonen bedreigd. Dit geschiedt midden in den vrede in den Pruissischen Staat door Pruissische soldaten. Oude lieden, die eenmaal den intogt der Russische troepen beleefd, die den doormarsch der Franschen ondervonden hebben, verzekeren dat het ja moeijelijke tijden zijn geweest, doch dat de vijand echter ten allen tijde de godsdienst en de vreedzame burgers had gespaard. Wij zijn geen vrienden van opstoking en gemor; maar de pligt der zelfverdediging dwingt ons de openbare meening ter onzer bescherming in te roepen.

ITALIE.

Uit Portici wordt aan de *Gazette du Midi* geschreven:

»Sinds Pius IX zich hier bevindt, heeft hij geen oogenblik rust meer. Ofschoon het verblijf te Gaëta minder gemakkelijk is, kan men het te regt rustiger noemen; maar hier nabij de hoofdstad, met het gemak van duizenderlei middelen van vervoer, is de H. Vader omgeven van zijn vorigen luister. Zonder nog te gewagen van de burgerlijke, militaire, geregtelijke ligchamen, het koninklijk huis, het hof, geestelijke deputatien en zóóveel andere verschillende vereenigingen, die den Paus hunne opwachting maken, zijn alle uren van den dag besteed door het bezoeken van heilige plaatsen, kerken, kloosters, openbare inrigtingen, koninklijke lusthuizen enz; des avonds van zeven tot tien ure ontvangt Z. H. tien of twaalf familien bij zich, gelijkstaande met ongeveer

honderd en meer personen van allerlei jaren en van beider kunne.

»Die uitnoodigingen geven natuurlijk aanleiding tot eene eindelooze menigte aanvragen om in de tegenwoordigheid van den veelgeliefden Pius te worden toegelaten."

Uit Florence wordt gemeld dat in de eerste helft van November eene amnistie zal afgekondigd worden. De democratische partij is zeer ontevreden over de circulaire betreffende de bijeenroeping der Kamers 't geen binnen kort zal plaats hebben; het is namelijk in strijd met hare voorzeggingen.

Volgens berigten van Alexandrië zijn gen. Fanti en kol. Sanfront door den krijgsraad vrijgesproken van het tegen hen uitgesproken doodvonnis.

De gen. Alphonso La Marmora, buitengewoon commissaris van Genua, bevindt zich te Turijn. Men zegt dat de staat van beleg, welke die stad drukt, spoedig zal opgeheven worden.

STADSNIEUWS.

De naaste bloedverwanten van Willem de Bruijn, geboren en gewoond hebbende hier ter Stede, van beroep Fabriekwerker, worden verzocht zich te vervoegen ter Stads-Secretarie, in het Huis N°. 27, op den O. Z. Voorburgwal.

Vrijdag den 9 November e. k. zal, naar wij vernemen, de heer Mr. I. da Costa zijne winterlezingen aanvangen in het Wapen van Amsterdam alhier.

De vrijwilligers die zich ten verleden jare, als Rustbewaarders, ter handhaving der orde in deze stad, aan de Schutterij hadden aangesloten, zijn dezer dagen als zoodanig ontslagen.

De eigenaar van een Beursje met Pandjesbriefjes, dezer dagen op straat gevonden, kan zich ter kostelooze terugbekoming vervoegen aan het Kommissariaat van Policie Noordermarkt.

Voor de werken aan den Buikslooter Ham is weder ingekomen ƒ 400.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 31 October.

GETROUWD (30 Oct.): A. J. Cohen en S. E. Rosen.

BEVALLEN (27 Oct.): G. Wackwitz, geb. de Haan, Z. — H. Ruijs, geb. Palm, d. Z. — (28 Oct.): M J Briedé, geb. Hubée, D. — (29 Oct.): L. E. van Batenburg, geb. Kleman, Z. — (30 Oct.): J. E. Burghard, geb Jesse, D.

OVERLEDEN (26 Oct.): K. Cohen, 57 j. — (27 Oct.): C. O. Kerkhoven, geb. Verweij, 56 j. — (28 Oct.): Lea Jessurun de Mea, geb. Cardozo, 55 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		30 OCT. 4¼ u. gebl.	31 OCT. 4¼ u.			gebl
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	53 5/16	53 7/16	a	53½	53 7/16
Dito Dito	3 »	63	62 11/16	»	63¼	62 13/16
Dito Dito op resc.	3 »			»		
Dito Dito	4 »	82 5/16	82⅝	»	82⅜	82⅜
O. I. Leening	4 »	81⅜		»		
Amortis. Syndic.	3½ »	82¾	83⅛	»		
Handel-Maatschappij	4½ »			»		
Haarlemmermeer	5 »			»		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »	81½	81½	»		
Aand. Holl. S. M.	»			»		
BELGIE,	» »			»		
Dito	2½ »	45⅞	46⅛	»		
Dito bij Rotschild	» »	46	46⅛	»		
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5 »	10 5/16	12 9/16	»	12⅜	
Dito Dito van 510 £	5 »	10 5/16	12 9/16	»		
Dito bij Dito onb. st.	5 »	9¾		»		
Dito	3 »	35⅜	35¼	»		
Dito Binnenl. à 6 m.	3 »	26¾	26⅞	»	27⅛	27⅛
Coupons Ardoins	»	7⅝	7 11/16	»	8	
Passive	»	3⅝		»		
Fransche Uitgest.	»			»		
PORTUGAL, te Londen	3 »	33⅝	33¼	»	33¾	33⅝
Dito Dito	4 »	34¾	34¾	»	35⅛	35
Dito Ex Coupon	»			»		
Dito Dito	»			»		
Dito Binnenl. à 1 Conto	5 »			»		
RUSL. Ob. H. 1798 en 1816	5 »	103½	103½	»	103¾	
Dito Dito 1828 en 1829	5 »	103¼		»		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5 »	93⅛	93⅛	»	93⅝	
Dito bij Hope	4 »	83⅞		»		
Dito bij Stieglitz en C°.	4 »	83	82⅞	»		
Cert. te Hamburg	5 »	97		»		
Inschrijving in Assignat.	6 »			»		
Cert. van Dito	6 »		63¾	»		
POLEN, Certific.	4 »			»		
Dito Aand. met Loten fl 300	ƒ			»		
Dito Dito fl 500	»			»		
AMERIKA, Phil. Bank	6 pCt.			»		
Dito Bank-Actiën				»		

Oost., Met. 5 pc. 84¼, ⅞; 2½ pc. 42¾, 44; Nieuwe 88½; Fransche 3 pc. 52, ¼, 52; Braz. 5 pc. 87¼; 1843 84¼; Mexico 5 pc. 25, ⅛; Peru 4 pc. 52¾, 53; Gren. 1¼ pc. 16⅝; Ecuador 2 15/16.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56⅜; Zigt Parijs 56⅝; 2/m. Londen 12,—; Zigt Londen 12,05; 2/m. Hamburg 34 13/16; Zigt Hamburg 34 15/16; 3/m. Lissabon 42; 3/m. Porto 42; 2/m. Petersburg 1,84.

BUITENLANDSCHE EFFECTEN.

ANTWERPEN, 30 Oct. Belg. leen. 2½ pc. 48⅜, 5 pc. 95⅛; 4½ pc. 87½; Spanje Ard. 5 pc. 10; Binnenl. 3 pc. —; Coupons —; Rom. Leening 76⅝.

PARIJS, 29 Oct. Fr. 3 pc. 56,05; 4 pc. —,—; 5 pc. 88,50; 5 pc. N. —,—; Schatk. —,—; Bank-Act. 2335,—; Belg. 1840, 5 pc. 97½; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Nap. 5 pc. 88,—; Spanje 3 pc. Binnenl. 27⅛; 3 pc. Buitenl. —; 5 pc. Act. Rente 21½; Piem. Leen. 1834 992,50; 1849 890; Rom. leen. 81¼.

MADRID, 24 Oct. Act. Sch. 3 pc. 27½; id. 5 pc. 11⅛, Uitgest. Sch. 3⅞; Coupons 6½.

LONDEN, 29 Oct. Cons. op tijd 93 a 93⅛; Braz. 83 a 84, 1829/39 82 a 83, Ecuad. 3¼ a 3½; Ven. 24 a 25; Uitg. 7 a 8; Gren. 16 a 17; Uitg. 3 a 3¼; Denem. 3 pc. 73 a 74; Holl. 2½ pc. 53⅝ a 53⅞; id. 4 pc. 82¼ a 82¾; Mexico 26¼ a 26½, Peru 4 pc. 52½ a 53; Port. 3 pc. 32 a 32½; 4 pc. 33 a 33½; 5 pc. 82 a 84, Rusl. 1822, 5 pc. 107 a 108; Spanje 5 pc. 16⅝ a 16⅞; id. 3 pc. 34 a 34½; id. Passive 3¼ a 3½.

WEENEN, 27 Oct. Met. 5 pc. 94⅞; id. 4 pc. 77; 2½ pc. 48½; Bank-Actien 1200; Lot. fl. 250, 113; id. fl. 500, 162.

BERLIJN, 29 Oct. Schuldbr. 3½ pc. 88; Loten 100⅝; Rusl. bij Stiegl. 4 pc. 89¼; Pools. 4 pc. 79⅞; Loten fl. 200, 95¼; id. fl. 300, 113; id. fl. 500, 80¾.

FRANKFORT, 29 Oct. Met. 5 pc. 87⅛; 4 pc. 70¼; 2½ pc. 44⅞; Bank-Actien 1330; Darmst. Lot. fl. 50, 72; id. fl. 25, 26¾; Badensche Lot. fl. 50, 53⅛; id. fl. 35, 31⅞; Nassaus. 25⅛; Holl. 2½ pc. 53; W. S. 4 pc. 82¼; Sijndic. 3½ pc. 82¾.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 31 October.

GRAANMARKT.

Tarwe in een doen met weinig handel; 127. 131 ℔ b. Pools. ƒ 273, 290; 127 ℔ o. witb. dito ƒ 290.

Rogge flaauw; 122 ℔ j. Rijn ƒ 130; 125 ℔ n. Inlands ƒ 130, 131; 123 ℔ Pruiss. ƒ 138; 121, 123 ℔ n. Munst. ƒ 122, 126.

Garst ruim prijshoudend; 116 ℔ j. Holst. ƒ 138.

Haver in een doen; 77 ℔ n. Voer ƒ 84.

Boekweit prijshoudend; 124 ℔ n. Rijn ƒ 160.

Op 9 vaten Olie in April 78; Sept. ƒ 62½; Oct. 77; Nov. 76½ £vl. *Lijnzaad* een doen; 111/12 ℔ Rigasch ƒ 250, 109/10 ℔ Archangel ƒ 260. *Raapolie* op 6/w. ƒ 46¾; Vliegend ƒ 45¾; primo Mei ek. ƒ 46½; Sept. ƒ 38; Nov. ƒ 45¼, Dec. ƒ 45¾; ⅝. *Lijnolie* op 6/w. ƒ 34½; Vliegend ƒ 33½; *Henneplie* op 6/w. ƒ 39. *Raapkoeken* ƒ 56, 60. *Lijnkoeken* 7. 9.

ROTTERDAM, 30 October. Granen. *Tarwe* bij uitslijting 162/2 ℔ nieuwe Hoogl. Kleefs ƒ 255; 162/2 ℔ jarige Kleefs. ƒ 260; 160/2 ℔ nieuwe Bovenl. ƒ 235.

SCHIEDAM, 30 Oct. Granen. *Rogge* 146/2 ℔ Koersche ƒ 162; 139/2 ℔ Archangel ƒ 111; *Garst* 130/2, 132/2 ℔ Koersche ƒ 133, 134, 135, 136; *Moutwijn* per Ned. vat zonder fust ƒ 11,75, *Jenever* ƒ 15,25; Amst. proef ƒ 16,50, zonder de belasting.

NIJMEGEN, 29 Oct. Tarwe ƒ 7,62; Rogge ƒ 4,15, midden. prijs; Garst ƒ 3,50 a 4,00; Boekweit ƒ 4,00 a 4,60; Haver ƒ 2,00 a 2,50; Groene Erwten ƒ 6 a 6,50; Graauwe Dito ƒ 5,50 a 6,00; Beter ƒ 0,50 a 0,60; Aardappelen ƒ 0,80 a 1,00.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 30 Oct. P. Verschuur, Henricus Gerardus, Padang. - J. C Berk, Alida Willemina, Tjilatjap. - A. Jack, Zillah, Sunderland. - K. A. Scholtens, Vrouw Wiegerdina, Seaham. - T. W. de Jong, Mina, Hull. - C. Dik, Johanna Maria, Nerva. — Gisteren nog: P. S. Gruppelaar, Nijssina, Newcastle.

HELVOET, 30 Oct. J. Teijgeler, Marie Julie, Batavia. - G. F. Buss, Jonge Jan, Tjilatjap. - E. J. Ellverson, Karen, Malaga. - J. Besford, Joseph en Marij, Newcastle. - W. Barber, Spring, id. — Gisteren nog: J. Pot, de Noord, Batavia, l. v. Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Brouwershaven. - Batavier, (s.) Londen. - J. Buck, Friends, Newcastle. - Emerald Isle, (s.) Hull. - E. H. Oldenburger, Johanna, Riga.

BRIELLE, 30 Oct. Hambourg, (s.) Havre. - Magnet, (s.) Londen.

UITGEZEILD:

TEXEL, 30 Oct. P. Arozena, Doctla, Londen. - H. K. Giezen, Nijverdal, Hull. - H. Harrison, Favorite, Yarmouth. - N. C. Skaarup, Erstatning, Drontheim. - C. Thiis, Oscar den Furst, Drammen — Terug uit zee: L. M. Lavandero, Sombra, n. Gijon.

VLIE, 29 Oct. H. H. Voss, Victoria, Avontuur.

BRIELLE, 30 Oct. L'Estafette, (s.) Duinkerken. - Batavier, (s.) Londen. - T. Nelson, Perceverance, Newcastle. - J. Waade, Ann en Sara, id. - T. Breckwold, Amor, Hamburg.

MAASSLUIS, 30 Oct. D. van Gent, Johanna, Newcastle.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 14en Julij op 26° Z. Br., 50° O. Lengte: Kolonel Koopman, Kapt. Kleijn, van Batavia naar Rotterdam.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

PADANG, Verschuur, Henricus Gerardus, 4,042 b. Koffij, 431 k. Suiker, 190 sch. Tin, 1,457 boss. Bindrottingen, N. H. M.

TJILATJAP, Berk, Alida Willemina 2,900 b. Koffij, 494 k. Indigo, 293 sch. Tin, 963 boss. Bindrottingen, N. H. M.

NEW-YORK, Nielsen, Ombla 334 b. Katoen, 86 st. Hout, Bunge en Comp.; 565 b. Koffij, C. Werthmann; 84 v. Harst, S. A. Levino en Comp.; 10 v. dito, Cramerus en Comp.; 50 v. Tabak, 100 v. Potasch, Gebhard en Comp.; 41 st. Hout, J. Masmann; 24 v. Rijst, Lefort en Vercken; 30 b. Katoen, Kreglinger en Comp; 25 v. Traan, 58 v. Terpentijn, 165 v. Vet, 40 v. Potasch, 20 k. Tabak, 8,000 Duigen, 21 v. Rijst, Order.

MALAGA, Hunken, St. Andrew: 7 f. Gedisteleerd, P. Hoppe; 1 f. Wijn, S. A. Levino en Comp.; 150 v., 300 k. Rozijnen, Simon Thomas en Willink; 50 v., 50 m. dito, W. en J. D. Lulof; 1 f. Wijn, 333 v., 800/1, 100/2 m. 3415 k. Rozijnen, 193 k. Citroenen, 1 v. Olijven, 20 v. Druiven, 20 k. Oranjes, Order.

ROTTERDAM.

PANGOOL, Teijgeler, Marie Julie: 4790 b. Koffij, 471 kan. Suiker, 388 sch. Tin, 1000 Huiden, 1209 boss. Bindrottingen, N. H. M.

TJILATJAP, Bus, Jonge Jan: 5380 b. Koffij, 163 kan. Suiker, 390 k. Indigo, 211 f. Kaneel; 603 sch. Tin, N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 29 October in lading naar:

Keulen. H. Kalfs, Cölln No 2.
» J. Hell. Johanna.
Maintz. P. Krancher, Maintz No. 1.
Ludwighaven. W. Lintz, Herman.
Duisburg. J. Otten, Johanna.
Manheim. J. Kroll, Stoltenfeltz.
Straatsburg. J. Arnheiter, Frankfort No. 8.
Dusseldorp, *Neuss* en *Urdingen.* H. Meeuwsen, Niederrein No. 5.
Weesel en *Urdingen.* P. J. Balk, Vr. Rebecca.
Frankfort en *Coblentz*, J. B. Rau, Frankfort No. 27.

Rijnhoogte *Keulen*, 30 Oct. 6 voet 4 duim.

KEULEN 30 October in lading naar:

Rotterdam. V. Andrees.
« Kapt. v. Emsier, Cölln N°. 26.
Amsterdam Kapt. Demmer, Cölln N°. 25.

ADVERTENTIEN.

(1592) Heden overleed tot onze bittere droefheid onze hartelijk beminde Vader JACOBUS SCHMIDT, in den ouderdom van 81 jaren en 9 maanden, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der stervenden.

NOORDEN, J. J. SCHMIDT, *Pastoor.*
28 October 1849. Uit aller naam.

(1595) Door Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch, wordt heden aan H. H. Inteekenaren verzonden:

De 2e. aflevering der

MUZIJKALE KERKGEZANGEN,

met Orgelbegeleiding, door den Eerw. Heer N. A. JANSSEN.

De 3e aflevering bevattende eene *tweestemmige* Mis met Orgelbegeleiding, is onder de pers.

(1588) Bij Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch, zijn voorhanden en bij den Uitgever dezer Courant, bij ZWEERS en BEUKMAN te Amsterdam en bij J. R. VAN ROSSUM te Utrecht, verkrijgbaar.

B. P. FRANCISCI ASSISIATIS OPERA OMNIA secundum editionem Fr. Lucae Waddingi Hiberni, cui adjuncta *Vita* a. S. Bonaventura concinnata, 442 pag. in 12° ƒ 1.75

ALTER THOMAS à KEMPIS sive Gerlaci Petri ignitum cum Deo Soliloquium, 146 pag. in 18° . ƒ 0.50

HOLBENII PICTORIS ALPHABETUM MORTIS, in 12° . . . . ƒ 1.50

DE LEIDSMAN DER ZONDAREN of Verhandeling over de voortreffelijkheid en de voordeelen der deugd, en den weg dien men volgen moet om er toe te geraken, door den Eerw. P. DE GRENADE, uit het Fransch, 2 deelen, in 12°, te zamen 660 pag. . . . ƒ 1.75

JESUS OFFERAER EN OFFERANDE of het H. Sacrificie der Mis, met uitleggingen van deszelfs gebeden en plegtigheden, gevolgd door eene verhandeling over de getijden en uitlegging der Vespers en Completen, 261 pag. kl. 12°. . . . . ƒ 0.60

DE RELIGIEUSE in de eenzaamheid onderwezen, door den Eerw. P. PINAMONTI, I—XI, 466 pag. in 12°. ƒ 1.30

IS DE KERK EEN WINKEL, Ja of Neen? 2e Uitgave . . . . ƒ 0.25

(1595) IN DEN R. K. BOEKHANDEL

VAN

C. L. VAN LANGENHUYSEN

is onder anderen voorhanden:

LE MOIS DE NOVEMBRE, consacré au souvenir des ames du purgatoire par des considérations sur les peines qu'elles y souffrent, les motifs et les moyens de les soulager, et sur l'utilité de la pensée du purgatoire . . . . ƒ 0.55

DE MAAND NOVEMBER, toegewijd aan de gedachtenis der geloovige zielen, door overdenkingen wegens de pijnen die zij daar lijden, en de beweegredenen en de middelen om deze te verzachten, en over de nuttigheid van dikwijls aan het vagevuur te denken . ƒ 0.50

PIEUX SOUVENIR DES AMES DU PURGATOIRE, pendant l'octave des morts par Mgr. l'Evêque de BELLEY, 13e édition. . . . . ƒ 0.70

GODVRUCHTIG AANDENKEN aan de geloovige zielen, door Z. H. W. den Bisschop van BELLEY. Holl. vertaling . . . . ƒ 0.75

GODVRUCHTIGE HERINNERING aan de zielen in het vagevuur. Belgische vertaling . . . . ƒ 0.40

Tevens is afzonderlijk verkrijgbaar gesteld:

DE REDEVOERING VAN DEN GRAAF CH. DE MONTALEMBERT, ter verdediging van het MOTU PROPRIO. ƒ 0.15

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever